

Børsen sundhed

International ros til dansk forskning

Kræftens Bekæmpelse er netop blevet internationalt anerkendt for sin forskning i kræft. En ny rapport om kvaliteten af det videnskabelige arbejde på 2833 forskningsinstitutioner verden over stempler Kræftens Bekæmpelse som nummer et i Norden og nummer 30 i verden.

Hos Kræftens Bekæmpelse er direktør Leif Vestergaard Pedersen tydeligt stolt over placeringen og glæder sig på vegne af foreningens 250 tilknyttede forskere.

»Det her resultat er en enorm anerkendelse af deres arbejde og et bevis på, at de 110 mio. kr., vi bruger på vores egen forskning, bliver brugt virkelig effektivt,« siger Leif Vestergaard Pedersen.

Scimago Institutions Rankings står bag gennemgangen af samtlige videnskabelige publikationer fra alle forskningsinstitutioner i verden, der har udgivet over 100 videnskabelige artikler i 2008. Institutet har vurderet kvaliteten gennem fem år - fra 2004 til 2008.

Gro

Tobak dræber en halv million i USA

Hvert år koster tobak en halv million mennesker livet i USA, fastslår ny statistik, der er offentliggjort i tidsskriftet Epidemiology.

Tallene viser, at der er en lille overvægt af mænd, der dør som følge af tobakken. Sammenligner man tallene med tidligere studier og undersøgelser stemmer de godt overens, dog ikke for kvindernes vedkommende. Forskerne er ifølge Los Angeles Times overrasket over, at der ifølge de nye tal er flere tobaksrelaterede dødsfald blandt kvinderne end normalt.

En anden undersøgelse offentliggjort i The Journal of the American Medical Association viser, at amerikanerne er blevet meget bedre til enten at kvitte tobakken eller blot holde sig fra »storryger«-stemplet. I 1965 blev 23 pct. af befolkningen karakteriseret som storrygere. Det vil sige et forbrug på 20 eller flere cigaretter om dagen. I 2007 var der registreret 7 pct. storrygere i USA.

Gro

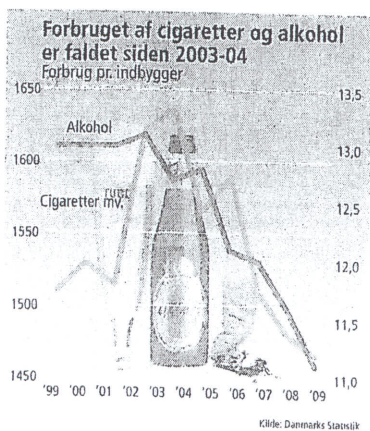
For mange valg skader samfundet

For mange valgmuligheder kan få konsekvenser ikke kun for individet, men også for samfundet. Det fastslår bl.a. den amerikanske forsker Nicole Stephens fra Northwestern University i Illinois.

Hun kan ud fra en række forsøg på amerikanere konstatere, at når et menneske skal tænke på forskellige valgmuligheder, gør det dem mindre empatiske over for andre mennesker og mindre bekymrede om, hvad der er godt for kollektivet. Forskningen skal publiceres i The Association for Psychological Science.

Gro

Redaktion: Bo Schriver
7242 3037 | bo.schriv@borsen.dk

FØLG KULTUREN I MANDAG FREDAG PÅ BØRSEN I PAD OG BØRSEN.DK FRA KL. 20.00

Lavere sygefravær

Landets største kommune kæmper med alt for mange sygefraværsdage, men på tre år har Københavns Kommune skrælet tre sygedage per medarbejder fra. Det giver borgerne pænt med ekstra service

Sygefravær

AF GRO HØYER THIELST

Alt for mange ansatte i Københavns Kommune melder sig syge, og det slider på hele systemet fra medarbejder, kolleger til den service, landets største kommune tilbyder sine borgere. Derfor har kommunen sat sig for at holve det høje sygefravær ned.

For hvert år skal der som minimum reduceres en sygedag per medarbejder, lyder målsætningen frem til og med 2012. Og det er rent faktisk lykkedes siden 2007.

En teoretisk omregning viser, at kommunen med dens 36.041 ansatte i løbet af tre år har skabt en merværdi i ren arbejdskraft på 244,5 mio. kr. eller svarende til, at 257 personer er ekstra på arbejde hver dag.

Men det er langt fra godt nok.

Københavns Kommune har en del at tære på med sit stadig alt for høje sygefravær på gennemsnitligt 17,7 sygefraværsdage, hvilket er lige lidt over landsgennemsnittet på 17,0 sygefraværsdage. »Vi skal have udtrykket al

den sygdom, der er arbejdspladsens skyld. Kan vi fjerne den, kan vi ikke gøre så meget mere,« siger Peter Maarbjerg, HR-chef i Københavns Kommunes økonomiforvaltning.

Syg af arbejdet

Og der er masser af arbejdsrelateret sygdom. Noget af den kræver professionel

hjælp. Derfor tilbyder kommunen krisehjælp eller anden psykologisk bistand, som de ansatte i højere grad benytter sig af. I 2010 tog 7,4 pct. af de ansatte imod tilbuddet mod kun 3,8 pct. i 2006, svarende til 2928 sager i 2010 og 1465 sager i 2006.

I 2010 begrundede de ansatte deres behov for krisehjælp eller anden psykolog

bistand i 32,7 pct. af sagerne med stress/udbrændthed, mens vold og trusler var årsag til 22,6 pct. af henvendelserne.

Kollegiale problemer

Problemer med kolleger stod for 6,4 pct., omstrukturering for 5 pct., problemer med leder skyldtes 4,8 pct. af henvendelserne, mens mob-

Vanvittigt ressourcespild

Sygefravær

AF GRO HØYER THIELST

Arbejds miljø og sygdom hænger uløseligt sammen, og for blot fem år siden var arbejdsmiljø noget, som direktionen i både offentlige og private virksomheder torerede af på sikkerheds- eller arbejdsmiljørepræsentanten. I dag er ansvare havnet - eller bør i en vis fart havne - på toplederens bord, lyder det fra Helene Hoffmann, adm. direktør i Type2dialog,

»Nu har vi redskaber til at dokumentere de lidt bløde emner i hårde tal. Vi kan måle og analysere sundhed, trivsel og arbejdsmiljø, og det kan betale sig at gøre noget ved det,« siger Helene Hoffmann, der i 2002 etablerede virksomheden, der arbejder med sundhed, trivsel og arbejdsmiljø både inden for det private og det offentlige.

Men det er langt fra nok, at en topleder kigger på tallene og melder en holdning ud. Der skal handling bag ordene og en konsekvent

opfølgning i yderste led. »Fra, at en projektgruppe melder en politik ud på vegne af ledelsen, og til, at medarbejder nummer 8012 får den at føle, er der virkelig langt. Og det er ærgerligt. Vi har en kæmpe stor og skjult velfærdsreserve. Der er mange spildte ressourcer, det er helt vanvittigt,« siger Helene Hoffmann.

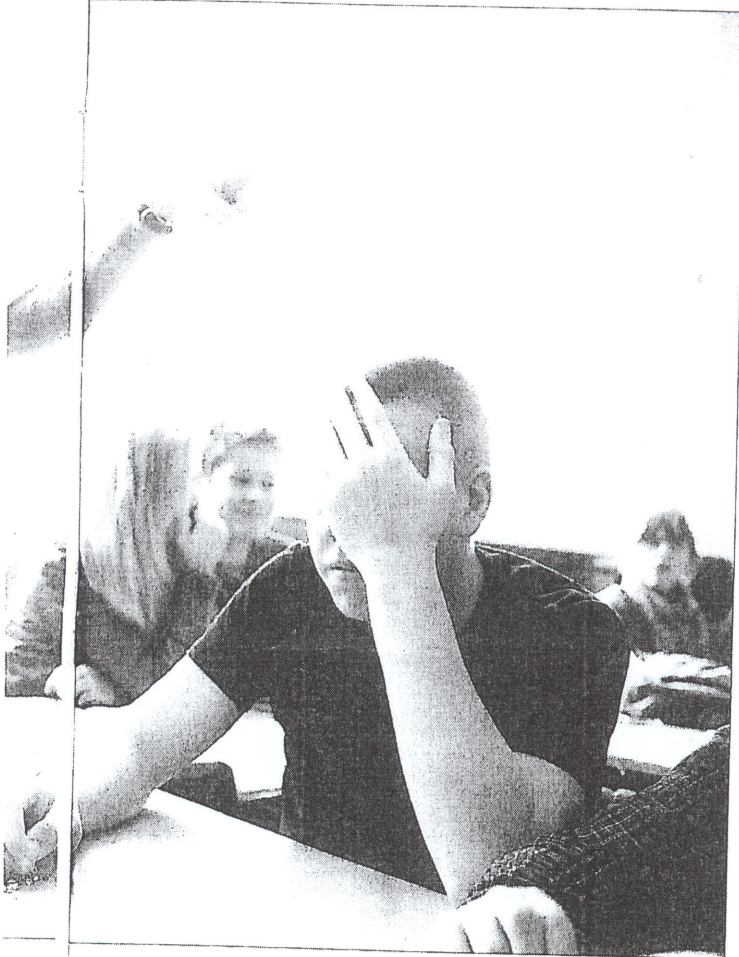
I sidste ende handler det om ledelse og kultur - helt ud i yderste led, og ifølge Helene Hoffmann er der ikke stor forskel på sygefraværsproblematikken i det offent-

lige og i det private, men der er forskel på, hvordan den håndteres.

»Det handler om at skabe et tillidsforhold til hinanden, at have et mål, som alle har ejerskab i, og et godt samarbejde. Det handler også om en oplevelse af retfærdighed. Det er altså om social kapital, og der er social kapital høj, så er sygefraværet lavt. Det er videnskabeligt bevist. Det kan måles og dokumenteres.«

gro.thielst@borsen.dk

r giver kommune 245 mio

Københavns Kommune har en del at tære på med sit fortsat alt for høje sygefravær på gennemsnitligt 17,7 sygefraværdsdage, hvilket er lige lidt over landsgennemsnittet på 17,0 sygefraværdsdage. Arkivfoto: Søren Bidstrup/Scanpix

Frank Jensen: Det handler om at sikre trivsel

Sygefravær

AF GRO HØYER THIELST

Det er enorme besparelser. I har opnået, hvordan vil man se de ekstra ressourcer arbejde?

»Når vi reducerer sygefraværet, betyder det helt konkret, at vi får flere hænder og bedre normeringer ude på institutionerne. Det er vi rigtig glade for, det skaber bedre service og mere velfærd til københavnernes,« siger Københavns overborgmester Frank Jensen (S).

Hvor er den acceptable grænse for det gennemsnitlige antal sygefraværdsdage per år?

»Målet er, at vi fortsat skal reducere sygefraværet en dag om året de næste to-tre år, og så vurderer vi situationen igen. De sidste tre år har vi reduceret det med tre dage, og vi tror på, at den udvikling kan fortsætte.«

Socialforvaltningen er tydeligt presset, hvad angår arbejdsbelastninger, der resulterer i flest sygefraværdsdage. Hvordan vil du løse den udfordring?

»Jeg ved, at Socialborgmesteren arbejder seriøst på at få sygefraværet ned her også - de har mange medarbejdergrupper, der har hårdt arbejde, men jeg er sikker på, at indsatsen også kommer til at virke i Socialforvaltningen. Det handler bl.a. om at sikre medarbejdernes

trivsel, og det arbejder vi fokuseret på i alle forvaltninger.«

Hvordan vil du sikre en ledelse, der formår at nedbringe stress, problemer med kolleger og ledere, mobning og chikane?

To orienteringer årligt

»Både politikerne og forvaltningerne prioriterer dette arbejde meget højt. Politikerne i Økonomiudvalget bliver bl.a. orienteret to gange om året, så vi hele tiden beholder fokus. Derudover sætter vi klare mål op for, hvor meget sygefraværet skal reduceres i hver forvaltning. Det er en forudsætning for, at ledelsen ved, hvor den skal hen. Og så stiller vi en række værktøjer til rådighed for lederne, så de har de rette redskaber. Det er bl.a. IT-systemer, så de kan måle sygefraværet systematisk. Det er materiale, der klæder dem på til at gå i dialog med medarbejderne om sygefravær - sidste år lancerede vi kampagnen »Åben dialog er bedre end syge samtaler«, som støttede kommunens ledere og medarbejdere i at tale mere åbent om sygdom og fravær. Og der er klare retningslinjer for håndteringen af sygefravær og det er tilbud om krisehjælp og psykologisk bistand til alle medarbejdere, der har brug for det.«

gro.thielst@borsen.dk

sine ansatte, fortæller overborgmester Frank Jensen (S).

»Sygefravær handler i høj grad også om medarbejdernes trivsel, og vores ledere bliver målt på, om deres medarbejdere trives - både fysisk og psykisk. Derfor udfører vi trivselsmålinger hvert andet år og har generelt fokus på, at medarbejderne er glade for at gå på arbejde, og at de har de redskaber, der skal bruge for at undgå skader,« siger Frank Jensen, der også kan fortælle, at lederne opfordres til at tilbyde medarbejderne nye muligheder, hvis de er langtidssygemeldte.

»Hvis en brandmand f.eks. har brækket benet, kan vi tilbyde ham at komme tilbage i en midlertidigt anden funktion i stedet for at lade ham blive isoleret derhjemme. Det har vi haft stor succes med blandt flere medarbejdergrupper,« siger Frank Jensen.

Føle sig værdsat

Det målrettede arbejde møder begejstring fra Jakob Kjellberg, sundhedsøkonom i Dansk Sundhedsinstitut.

»Det er glimrende, at man sætter fokus på tingene. Ofte er det helt banale ting, der skal til, f.eks., at man som ansat føler sig værdsat og ens arbejde er anerkendt. Sygdom handler om mange andre ting end det somatiske,« siger Jakob Kjellberg og kalder det »rasende interessant«, at kommunen »kan flytte sig.«

»Man skal glæde sig over, at der arbejdes konstruktivt med sygefraværet i stedet for at ærgre sig over det høje niveau. Det ville da være mere optimalt, at landets tre største kommuner lå nummer et, to og tre med den laveste sygefraværdsprocent, for det ville selvfølgelig have en stor økonomisk betydning for landets økonomi,« siger Jakob Kjellberg.

Han kalder kommunens mål om yderligere reduktion af sygefraværet for »fremragende«, men tilføjer, at man også må acceptere, at folk bliver syge af og til.

gro.thielst@borsen.dk

ning og chikane udgjorde 3 pct. af årsagerne.

Vejen til flere raskmeldinger er fuld af udfordringer, erkender HR-chefen, for det er tydeligt, at det hele står og falder med god ledelse.

Udviklingskurser

Peter Maarbjerg bemærker da også, hvad angår lederudviklingskurser, at interessen for at uddanne sig i strategisk ledelse er større end begejstringen for at lære, hvordan man som leder

gebærder sig i forhold til sygefravær og forebyggelsen af den.

Indtil videre har kommunen over de seneste tre år dog reduceret med 3,1 sygefraværdsdage per medarbejder per år primært ved at have bedre adgang til statistik, udvikling af dialogredskaber og ved, at lederne arbejder målrettet med trivsel og forsøger at skabe bedre og tættere dialog med medarbejderne.

»Jeg er langtfra tilfreds med det stadig høje sygefravær, men det går i den

rigtige retning. Det gode er, at vi ledelsesmæssigt, politisk og administrativt har fokus på problemstillingen, så skal vi bare sørge for, at det bakkes op med handling i alle forvaltninger,« siger Peter Maarbjerg.

Om der kommer fyringer som følge af de frivillige ressourcer, har Peter Maarbjerg »ikke belæg for at udtale sig om.«

»Det er helt op til de enkelte forvaltninger, hvordan de lægger deres budget,« siger han.

Sætter klart fokus

Dog kan han fortælle, at Københavns Kommune fremover vil fokusere mere på arbejdspladsoptimerelse, det vil sige, der skal zoomes helt ind på de enkelte institutioners statistikker for at spotte mønstre og problemer.

»Vi skal kunne analysere og spotte et mønster, der peger i den forkerte retning, for det handler om at skride ind så tidligt som muligt,« siger Peter Maarbjerg.

Dertil kommer, at kommunen hvert andet år udfører trivselsmålinger blandt

Store kommuner kæmper mod sygefravær

- Landets tre største kommuner kæmper med et alt for højt sygefravær, og det går ud over borgerservicen.
- Værst ser det ud i Odense, Aarhus og København, der tegner sig for henholdsvis 18,2, 17,9 og 17,7 sygefraværdsdage. Landsgennemsnittet ligger på 17 sygefraværdsdage per medarbejder om året i 2010-tal.
- Derimod ser det anderledes ud i de jyske storkommuner Randers, Esbjerg og Aalborg, hvor Randers klarer sig med et sygefravær på 15,1 dage. Esbjerg ligger på 16 sygefraværdsdage, mens Aalborg Kommunes ansatte gennemsnitligt havde 16,4 sygefraværdsdage i 2010.

Gro

Gro